

НА ЗУСТРІЧ ЮВІЛЕЮ ! **(Звітна доповідь Президента АН ВО України** **акад. Дубини М.І.)**

Сьогодні для численної громади вузівських академіків свято. Двадцять років минуло з того часу, як вчені вищих навчальних закладів України створили вузівську Академію наук.

На час створення Академії офіційний потенціал статистичними даними НАН – близькл 17 тис. наукових співробітників (близько 2 тис. докторів наук) плюс до наукової роботи залучені близько 2,5 тис. аспірантів і докторантів – всього 20 тис. чоловік.

У Міносвіті ж наукову роботу виконувало близько 20 тис. наукових співробітниківЮ 35 тис. професорсько-викладацького складу (близько 4 тис. Докторів наук) на 12 тис. аспірантів і докторантів. Всього 67 тис. чоловік. Це ще не рахуючи десятки тисяч здібних студентів старших курсів.

Зате бюджет виділявся разуче не однаковий: НАН виділялось 27 % від загального бюджету, а Міносвіті – 10 %.

Склалося так, що не НАН, як належало б, а ВНЗ були флагманом фундаментальної науки в Україні, бо в НАН 70-80 % наукових установ належали до установ технічного профілю. Щоб якось це завуалювати, керівники НАН придумали оригінальний термін, невідомий світові й науці, – «фундаментальні дослідження в галузі технічних наук». Та й щорічні результати академічних установ бажали бути кращими. Відчувався у всьому (крім оборонної тематики!) суцільний застій.

Пересвідчимося в цьому, зіставивши результативність наук країн, що прислужувалися (і далі послужують) різними принципами організації науки. Причому зіставимо ті результати, якісправді змінили уявлення людей про навколишній світ. Такимкритерієм є передусім Нобелівські премії.

За останні 25 років перед розпадом колишнього Союзу вчені США одержали 77 Нобелівських премій, а радянські вчені – заледве 2. Учені України за весь період її існування не одержали жодної премії. В той же час вчені Франції – 19.

Та й наука в Україні при колишньому Союзі не вважалась серйозною. Вона була допоміжною, переважно прикладною. Справді фундаментальна наука тоді творилася у Москві і Ленінграді. Ще, можливо, в Новосибірську. Поблажливо ставились керівники РАН лише до Б.Патона, як керівника відомого інституту зварювання, інституту, що здобув славу в часи Другої світової війни. Інші ж понад сто із звітів Академії Союзу, як правило, випадали.

Появу Академії наук вищої школи України державні академії зустріли в штики. Відгомін тієї затяжної акції давав себе в знаки в неодноразо-

вих дилетантських висловлюваннях екс-президента Л.Кучми, особливо у виступі на II освітянському конгресі, у оцінках керівників окремих столичних вузів та урядових установ. На звернення загальних зборів академії до Уряду про надання Академії державного статусу, керівники НАН, як і керівники тогочасної АПН, міністерські урядовці висловили майже однакову думку: «надавати статус державності передчасно, бо це суперечило б державномугалузевому принципу структурування наукової діяльності». Цього не сказали вони, коли блискавично створилася художня АН, бо її засновником був тоді глава Адміністрації Президента відомий нам Д.Табачник.

Прийом членських внесків

Створення Академії і її статус свого часу обговорено на зустрічі першого президента академії В.Стріхи, директора інституту журналістики, А.Москаленка з президентом Л.Кравчуком. Чернетка Указу про державність і досі зберігається в матеріалах Академії. Тоді Л.Кравчук обіцяв той Указ опублікувати, та, очевидно, заклопотаний іншими справами, забув про нього. Це можна було передбачити!

Неодноразові звернення з цього питання до Л.Кучми результатів не дали. Не дали жодних результатів щодо реформування науки в Україні і ті

наради, якими імітував у цьому напрямку свою діяльність Л.Кучма: на них правила державна академія.

Вузівська академія, охоплює нині вищі державні й недержавні навчальні заклади. В її роботі бере участь понад 2,5 тисячі докторів

Наук, а якщо врахувати і сформовані ними наукові колективи, то Академія наук об'єднує нині близько 25 тисяч чоловік професорсько-викладацького складу та науковців вищих навчальних закладів. Потенціал вузівської академії за кадрами вищої кваліфікації перевищує потенціал не лише НАН, а й всіх інших громадських академій, разом взятих.

А розпочинали ми 30 установчими академіками. Ці академіки-засновники очолили фахові відділення спочатку фізичної секції, згодом загальнотехнічного напрямку. А далі природничої секції і секції суспільних наук. На I з'їзді Академії наук вищої школи ми були представлені 183 членами академії. На з'їзді був присутній представник МОНУ – начальник Департаменту вищої освіти Ярослав Болюбаш, який, вже тоді, не особливо люб'язно відзивався про Академію.

На II з'їзді ми вже мали 244 академіка, а на 19-их Загальних зборах – 408. проте ряд науковців залишило Академію (89 чоловік), а за 20 років функціонування Академії залишило нас назавжди 143 чоловіки. Хай буде їм вічна слава, а земля – пухом.

Академія наук вже з початку свого функціонування розпочала роботу за взірцем академічної установи, були обрані віце-президенти, керівники фахових і регіональних відділень. Щомісячно збирається засідання Президії, яка вирішувала сотні питань, які стояли на той час перед установою. До того – установою громадською. Де знайти приміщення, кошти? Адже вступні і членські внески не вдовольняли запитів Академії.

Вимолив Віталій Ілларіонович кімнату у Скопенка, а в 1995 році нас попросили звільнити приміщення. І ми кались ми по різних закоулках, поки не осіли в Гуманітарному інституті МО України. Отаку допомогу надав Академії ректор столичного університету, увесь час перевіряв нас, що робимо, надсилав посланців з повідомленнями про виселення і в 1995 році заявив Стрісі: «Забирай Академію до себе додому, а в університеті тобі місця немає!» Це – щодо історії Академії.

Та все ж Академія працювала!

Громадський статус, щоправда, не дозволяє академії реалізувати великі можливості в цьому плані, від чого, до речі багато і нині втрачає держава. Не спроможні об'єднати потужний вузівський науковий потенціал, скоординувати його науково-дослідний пошук жодна з нині «обласканих» урядом існуючих академій: діяльність Академії педагогічних наук зосереджена переважно на питаннях педагогіки, а Національна академія зорієнтована на

власні проблеми інститутів, та й багато з наукових напрямків, що розвиваються у вищій школі, у ній взагалі були відсутні.

На сьогоднішній день в складі Академії, яка змушена була дещо змінити з певних причин свою назву (всі добре знають dobrohodivskiy domagannya) **перебуває 408 дійсних членів зі 110 вищих навчальних закладів**, які представляють не тільки обласні центри, а й такі міста, як Умань, Білу Церкву, Маріуполь, Мелітополь, Новомосковськ, Кривий Ріг, Дрогобич, Острог та ін.

Серед академіків вузівської академії – академіки та 5 членів-кореспондентів усіх державних академій України, а також відомі науковці з США, Канади, Німеччини, Франції, Італії, Польщі, Болгарії, Нідерландів, Росії, Китаю, Японії, Південної Кореї та ін. Це свідчить, що вузівська Академія України за ці 20 років набула високого авторитету як в межах своєї держави, так і серед наукової громадськості далекого зарубіжжя.

Працюють 24 фахові відділення, 25 регіональних (обласних) відділень та 5 наукових центрів: Південний (керівник Сминтина В.А.), Придніпровський (керівник – Поляков М.В.), Східний (керівник Товажнянський Л.Л., Говоров П.П.), Західний (керував Кравців Р.Й., нині почав керувати ректор Львівського національного університету ветеринарної медицини Гунчак Василь Михайлович).

Серед дійсних членів -

5 Героїв України,

48 лауреатів Державної премії з науки і техніки;

263 відзначені орденами і високими урядовими нагородами,

83 – Заслужені діячі науки та Заслужені працівники освіти України,

21 – удостоєний урядових відзнак зарубіжних країн,

85 академіків беруть участь у роботі експертних рад МОН України,

46-у роботі ВАК.

До речі, **52 видатних зарубіжних вчених стали почесними членами АН ВО України**, а ряд вузів Польщі, Чехії, Угорщини, Франції, Німеччини, Китаю, Японії, США, Росії обмінюються з нею періодикою, проводять спільні наукові конференції, симпозиуми тощо.

Як бачимо, сьогоднішня Академія вищої освіти за роки, що минули, набралася сил і досвіду. Приходять до неї все нові й нові високі фахівці. Членами її, наприклад, у 2003 р. стали 20 претендентів, у 2004 р. – 67 фахівців різних галузей науки, у 2005р. -75, в 2006 – 46, а в нинішньому – 49 відомих в Україні наукових діячів.

За час своєї діяльності, академія набула належного наукового авторитету.

Тому цілком логічним є той факт, що потягнулися до неї зарубіжні

вчені. Ось хоч би, як професор коледжу Ля-Франс Монпельє, консультант багатьох фірм і концернів Європи і Америки МаркАбаді; президент Української Вільної Академії наук у США, видатний учений -математик і фізикОлекса Біланюк; відомі польські вчені-хіміки Єжи Блажейовський та Анджей Гавдзік; молдавський біолог-селекціонер Ольга Бляндур; китайський вчений-металург Ван Вень-Дун; бельгійський вчений в галузі плазми та термоядерного синтезу Поль Ванденплас, відомі учені-кібернетики: консультант провідних фірм світу Вільгельм Волдріх та директор Майнського університету Герберт Готтлер; відомий болгарський учений-фольклорист Костандін Динчев; канадський професор з Вінніпегу Майкл Заворотко; математик з Сербії Каріна Хедріх; прославлений в Словенії вчений – генетик Іван Крефт; видатний учений у галузі обробки металів Фрідхельм Лієрат та угорець Матяш Хорват; відомий лінгвіст Франції Жан Мольпуа; літературознавець з Німеччини Ніна Банковська.

Нещодавно Академію наук відвідали члени Сербської академії наук. А її президент Кузьманович і вчений секретар стали членами нашої академії. 24 наших вчених удостоїлися і зарубіжних нагород і обрання у академіки чи в почесні професори зарубіжних вузів.

Сотні підручників, посібників, монографій подарували наші вчені середній і вищій школі, а народному господарству, науці і культурі – ряд відкриттів, десятки патентів, свідоцтв, завершених наукових досліджень.

Можна було б пишатися хоча б тим, що саме члени Академії вперше в світі побудували полігон опорних ліній електропередач і баштових споруд, що зробило його національним надбанням.

Наші **вчені-геофізики** розробили нову технологію геофізичного моніторингу, спрямованого на ефективні пошуки нафти, газу, золота, срібла та алмазів, знайшли величезні запаси чорного золота в шельфах Чорного моря і в Лисичанську.

Аграрії передали в народне господарство 30 сортів гречки, 3 сорти овочевих і баштанних культур, 11 сортів картоплі. Далеко за межами України люди споживають «Бальзам Комендаря», картоплю академіків Влоха В.Г. та Положення В.М. В далекій Америці читають книги академіків Рудика С.К., Зінченка О.І. Селекцією виведення нових сортів зернових і овочевих культур славиться академік Кирик М.Н., а «енциклопедистом вирощування овочевих, зокрема огородніх культур» називають академіка Болотських О.С.

- Є вихід на ринки ряду країн нових препаратів, що їх, за рекомендаціями наших біологів, розробляє на підприємстві «Август» – Вурнарський завод;
- Створено теорію взаємодії еластичних робочих органів, оснащених

елементами локального зміцнення, що дало можливість удосконалити викопування коренеплодів;

- Розроблено нові технології кормових добавок з рибної сировини для годівлі сільськогосподарських тварин (Засекін Д.А.);

- Розроблені нові методичні підходи щодо утримання і годівлі молодняка великої рогатої худоби (Криштофорова Б.В.);

- Розроблений генетичний моніторинг природних популяцій, пов'язаний з контролем стану природного середовища і проблем збереження генофонду, нестабільності в умовах забруднення навколишнього середовища (Демидов С.В.);

- Започатковано вивчення системи стовбурових клітин (Пикалюк В.С.);

- Досліджено механізми адаптації та поведінки високопродуктивних лактуючих корів до екстремальних факторів зовнішнього середовища;

- За останні роки досить плідно працювало **військове Відділення** (академік-секретар Мірошніченко С.І.). Сьогодні в 16 країнах світу працює більш ніж 1000 цифрових приймачів «Альфа». З них в медичних установах України працює більш ніж 600 цифрових приймачів. Більш ніж 200 приймачів «Альфа» було встановлено в Росії та Білорусії. Виконане близько 200 експортних поставок у США, Францію, Німеччину, Швейцарію, Польщу, Молдову, Південну Корею та інші країни. Одна з цифрових рентгенівських систем працює на українській науковій антарктичній станції «Фарадей». Дослідницькі системи з приймачами «Альфа» працюють в Гарварді, Стентфордї та Санкт-Петербурзі. Створено базу – науково дослідний та виробничий комплекс НВО «Телеоптик» в Підгірцях. Працюють разом з вченими КДУ та інститутами АН України.

- **Значну популярність** отримала шевченківська праця «Вічно в пам'яті і серці українця» М.Дубини та «Український раритет» В.Погребенника, праці В.Андрущенка «Ранок Європи», книги С.Шевчук «Українське професійне», А.Загнітка «Функційна, категорична та контрастна граматики» та ін.. «Категорична семантика» М.Мірченка, «Література і глобалізм: проблема духовно-етичних чинників», «Трансформація музичної освіти: захід, схід» Сокола О.В., художньо-декоративні тарелі «До ювілею Т.Шевченка» П.Печорного та ін.

Члени **Відділень філології та масової комунікації** вели активну систематичну наукову роботу щодо засади Болонського процесу, узагальнення досвіду вчених-педагогів у галузі викладання журналістських дисциплін, координації університетської підготовки журналістських кадрів, створення нового покоління підручників, навчальних посібників і методичної літератури для навчання студентів-журналістів іпресологів, підвищення кваліфікації кадрів працівників ЗМІ, їх інте-

грації в європейську систему журналістських наукових шкіл. Академіки відділення з Києва, Львова, Харкова, Дніпропетровська, Запоріжжя в процесі наукової діяльності випрацьовували конкретні рекомендації законодавчій владі щодо зміцнення інформаційного поля держави, прогнозування етнокультурних процесів, сигналізували про небезпеки, що нависли над інформаційним полем України. Серед видавничих здобутків відділення вирізнило монографії «Розвиток видавничої справи України в 1990-2010 рр.» (автор-академік В.І. Шпак), «Історія російщення українців» В.В. Лизанчука й «Українська молодіжна преса» М.С. Тимошика, а також ужетрете його видання «Книги для автора-редактора, видавця: Практичний посібник»; енциклопедію «Книгознавство» (співавтори В.О. Жадько, В.І. Шпак), наукове художньо-публіцистичне видання «Іду за Шевченком: Від Києва до Канева» (В.О. Жадько), підручник «Журналістська майстерність» В.В. Лизанчука, навчально-методичний посібник «Історія української журналістики ХХ ст.» О.В. Богуславського, посібники «Видавничий бізнес» В.І.Шпака та ін.

Львівська група академіків

Не могу не відмітити діяльність **Відділення медицини** (академік-секретар Процюк Р.Г.). Серед академіків Відділення – 6 ректорів ВМНЗ, 2- Герої України , 2 директори НДІ, 18 проректорів, 3- Заслужені працівники

народної освіти, 11 лауреатів Державних нагород, 25 лауреатів академічних нагород, з них 5- святого Володимира та 17- Ярослава Мудрого.

В секціях Відділення медицини працює понад 900 науковців ВНЗ. Передусім слід назвати праці І.С.Зозулі та П.Г. Кравчуна, присвячені лікуванню інфаркту міокарда, вивченню активності хіміазита інгібіторів протеїнів, ендогеліальної функції судин, М.О.Дудченка, присвячених лікуванню венеричних хвороб, вклад Сіпітого В.І, який знайшов як допомогти хворим хворобою Паркінсона, хворим з порушеннями мозкового кровообігу.

Говорю про досягнення вчених – медиків щодо вивчення та вирішення проблем головного мозку, профілактики стоматологічних захворювань, дитячою імунореабілітацією бронхіальної астми і поза легеневих уражень. Розробили імунну метаболічну концепцію патогенезу інфекційних захворювань, нові способи лікування гнійних захворювань, гепатиту, оперізуючий герпес, мають серйозні напрацювання в онкології, імунології та багато ін..

Актуальне значення для клінічної медицини, насамперед в галузі ревматології, мають результати виконаних робіт, очолюваних академіком Коваленком В.М. з розробки захворювань з аутоімунними та імуннокомплексними механізмами розвитку в залежності від технології лікування. Науковцями виявлено нові механізми поломки у складному імунному конвеєрі організму та опрацьовано ефективні напрями корегуючої терапії виявлених імунних зрушень. На основі цього обґрунтовано нові перспективні підходи до лікування серцево-судинних захворювань, зокрема системної, та застосування інгібіторів циклооксигенози в комплексному лікуванні остеопорозу.

Визначними, наполегливими діями показали себе академіки Ільницький І.Г. та Процюк Р.Г. в результаті досліджень опрацьовано новітні ефективні методи використання антимікробактеріальної терапії туберкульозу різних локалізацій.

В цьому відрізку часу були проведені багатоцентрові дослідження, присвячені грибковим ураженням шкіри людей (Коляденко В.Г.). знайдено нові технології при лікуванні захворювань суглобів, органів травлення, ендокринної, сечовивідної і статеві систем. Зроблено вдалий пошук нових фармакологічних речовин, терапія онкологічних захворювань, управління охороною здоров'я та заходи фармацевтичного забезпечення населення.

Вагомими здобутками з різних напрямів охорони здоров'я за участю Люксембургського відділення Червоного Хреста «Діти України, хворі на серце», українсько-американська програма «Неонатологія». Під науковим керівництвом Вороненка Ю.В. і зараз продовжується робота по тривалому спостереженню за вагітними жінками, за дітьми. Дослідження фінансуються медичними академіями США та Англії.

Серед ВНЗ виділяються Національний медичний університет

ім.О.Богомольця, Львівський Національний медичний університет ім. Д.Галицького, Національний педагогічний університет ім.М.П.Драгоманова, Київський національний університет ім.Т.Шевченка, Харківський і Київський технічні університети. Так, в Національному медичному університеті ім.О.Богомольця протягом лише одного року 2 співробітники обрано академіками мед академії, 10- членами-кореспондентами державних академій, 44 – м присвоєно почесне звання «заслужений», в т.ч. 10-м «Заслужений діяч науки і техніки України», 4-м «Заслужений працівник освіти України», 26- «Заслужений лікар України», 4 – «Заслужений працівник охорони здоров'я України», 1 – «Заслужений працівник фізичної культури та спорту», 13 стали лауреатами Державної премії України, 17 – іменних премій НАН , нашої Академії та медичної тощо.

В залі лунає гімн України

Усе частіше на шпальтах зарубіжної преси знаходимо згадки про наших академіків. Так в записках Кембриджського університету названо академіків Зозулю І.С., Парашука Ю.С. «людьми року» і введено до переліку видатних людей світу та Європи. Академіки Павловський М.П. і Лупальцов В.І. отримали звання лауреатів«престижного академічного рейтингу», «Золота фортуна» знайшла академіка Ковешникова В.Г. Академіки Павловський М.П. та Циганенко А.Я. нагороджені золотою медаллю Альберта Швейцера.

За цей період відділення медицини виконало понад 160 наукових програм з міжнародною участю і значну кількість фундаментальних робіт в галузі оздоровлення довкілля, формування здорового способу життя, підготовки та підвищення фахового рівня лікарських кадрів тощо.

Найвищим світовим стандартам відповідають фундаментальні та прикладні спрямування наукових досліджень з проблем регенерації периферичної нервової системи, космічної біомедицини, трансплантації периферичних нервів, експериментального моделювання хвороб людини, розробка оригінальних біодеструктуючих полімерів медичного призначення.

Особливо важливі дослідження проблем патогенезу прогнозування перебігу ревматичних захворювань з автоімунними та імуннокомплексними механізмами розвитку в залежності від технології лікування; методи лікування серцево-судинних захворювань, боротьби з туберкульозом, анти-рітмічною терапією у дітей з синдромом Вольфа-Паркінсона-Уайта тощо. Винайдено препарат екзогенного суфрактанту, з появою якого збережено життя сотням немовлят.

В сьогоднішньому звіті названо багато патентів, що їх одержали акад. Цимбалюк В.І (42), Сіпітій В.І.(14), Никула Т.Д.(11), Лупальцов В.І.(9) тощо.

Продовжуються творчі зв'язки ВНЗ медичної освіти з медичними факультетами зарубіжних університетів. Зокрема США, Канади, Франції, Польщі, Болгарії, Росії.

Винятково важливе значення для медичної науки і практики мають наукові досягнення (Зозуля І.С.) з проблем патогенезу раптової смерті, в результаті яких вдалося розшифрувати тонкі мембранно-клітинні механізми патологічних змін при раптовій смерті, а також опрацювати профілактичні заходи попередження цього патологічного стану.

Помітні дослідження багатьох вчених-медиків, зокрема Є.Х. Заремби, С.К. Євтушенка, Т.Д. Никули, А.Я. Циганенка, В. Климовицького, Б. Білицького, І.Г. Ільницького та багатьох інших.

Згадати слід і наукові праці та досягнення академіків, які входять до складу **Відділення проблем психічного здоров'я**. С.І. Табачніков, В.А. Абрамов, В.В. Кришталь, В.М. Рахманов, Л.М. Юр'єва та інші проводили дослідження в галузі клінічної і соціальної психіатрії, наркології, психотерапії, методичної та практичної психології. Академіками здійснювалася оптимізація існуючих методів психофармакотерапії, розробка нових організаційних форм надання спеціалізованої допомоги пацієнтам з психічними і поведінковими розладами, адаптація новітніх психотерапевтичних та психоаналітичних технік тощо.

Діяльність **Відділення фізики та астрономії** відмічу в особі таких академіків : Павленко А.І., який займався оновленням шкільної програми математичної освіти , акад. Каретніков В.Г. , який досліджував будову і еволюцію рідких кристалів, акад. Мерісов Б.О. , який займався дослідженням

фізичних властивостей різних систем при низьких температурах. Акад. Гриценко М.І. займався дослідженням властивостей рідких кристалів, акад.. Скалозуб В.В. –дослідженням фізики елементарних частинок на великому адронномуколайдері, акад. ШимонЛ.Л. -дослідженням в галузі газорозрядних явищ і лазерної техніки, акад. Сминтині В.А. належить розробка та дослідження уніфікованого перетворювача для сенсорів фізичних величин; методи реєстрації рухомих об'єктів за допомогою сенсора з внутрішнім підсиленням неідеального гетеропереходу , дослідження поляризаційної модуляції поверхневого резонансу у шарах двоокису олова, отриманих з використанням полімерів; дослідження електронних і фотонних процесів в нанокристалічних плівках оксидів олова і титану тощо.

Відділення фізики працювало в цьому році особливо злагоджено і плідно:

- Досліджено процеси зміни складу і властивостей поверхні та при поверхневих шарів твердих тіл під дією атомних частинок теплових енергій.
- Досліджено фізичні властивості комплексної плазми з домішками пилових частинок.
- Теоретично описано енергетичний спектр збуджених станів ядер в рамках адіабатичної тричастинкової оболонкової моделі ядра в термінах колективних змінних.
- Удосконалено три-кристалічний рентгенівський дифрактометр, що дало змогу автоматизувати процес зняття дифрактограм, підвищивши точність отримуваних даних.
- Досліджено вплив електронного опромінення на структуру та механічні властивості сплавів на основі титану.
- Розроблена технологія поглинання одержаних нанокристалівсільфіду кадмію у діелектричній матриці певного розміру.

Всього за 20 років академіки відділення взяли участь у більше ніж 900 наукових конференціях, опублікували понад 30 монографій, 300 наукових статей, підготували більше 100 кандидатів наук і 10 докторів наук.

Хочу відзначити роботу академіків **Відділення наук про Землю:**

- Акад. Ободовський О.Г. дослідив проблему антропогенного впливу на гідрологічний, русловий та гідрохімічний режими річок та рівень забруднення атмосферного повітря України.
- Акад.Дмитрук О.Ю провів геоекологічний аналіз території м. Києва та приміської зони , а разом з Ковальчуком І.П. дослідили екологічний стан малих річок та трансформаційних процесів у природному середовищі під впливом діяльності людини;
- Акад. Хільчевський В.К. розробив принципи і методи збалансованого басейнового природокористування,
- академіки Олійник Я.Б., Іщук С.І., Масляк П.О. та Любіцева О.О. –

були зайняті суспільно-географічними дослідженнями основ регіональної екологічної безпеки.

- проведено аналіз території України –цим займалися акад. Стецюк В.В., Ободовський О.Г., Хільчевський В.К.;
- вивчали геополітику та геостратегію України.
- майже всі члени відділення взяли участь у написанні монографії «Гуманітарні та ресурсні проблеми національної безпеки України»;
- акад. Рудько Г.І. отримав цінні результати в процесі дослідження основ прогнозування несприятливих і небезпечних геологічних та екологічних ситуацій, пов'язаних зі станом геологічного середовища України та сусідніх держав;
- ряд важливих результатів дали вони в царині теоретичної і регіональної геології, мінералогії, геології корисних копалин, палеонтології, економічної та соціальної географії.

Учені **хімічного Відділення** відзначилися:

- дослідженнями механізмів гомогенного і гетерогенного каталізу. І відтак, електронна промисловість одержала високочутливі фотополімеризуючі композиції, а поліграфічна промисловість – нові друкарські форми та голографічні матеріали;
- експериментально дослідили особливості поверхневого оксиду олова;
- досліджено термостимульовані процеси в полікристалічних шарах селеніду кадмію з мізерновими границями;
- досліджували фізико-хімічні та адсорбційні властивості каталізаторів, сорбентів та сенсорів ;

Учені **Відділення біології** :

- отримали цікаві дані про роль систем (стор.7)Гем-Гемоксидази в регуляції метаболізму в екстремальних умовах при розвитку оксидативного стресу, про дії іонізуючої радіації на певні органи людини, дані про охорону генофонду України, про регуляторну роль оксиду азоту;
- отримали важливі результати з теми «Адаптивні реакції рослин в системі моніторингу агро- та фотоценозів за умов факторів довкілля та антропогенного забруднення»;
- рекомендовано до впровадження понад 25-літній досвід гібридів зернових за ознакою зимостійкості;
- отримали цікаві та цінні результати дослідних робіт з радіаційної біохімії та радіоекології.
- отримали важливі результати в царині морфогенезу органів кровотворення імуногенезу ссавців і птахів (Хомич В.Т.);

Вчені **Відділення філософії** :

- Вивчали модернізацію філософії освіти з врахуванням інформаційних технологій(Андрущенко В.П.);

- досліджено спадщину Ібн-Сіно(Авіценна) (Попов М.В.);
- досліджено історію та культуру Поділля (ЗавальнюкО.М.);

А тепер перейдемо до успіхів тієї науки, без досягнень якої не існувало б наше життя. Йдеться про аграрні науки, **здобутки вчених аграрного Відділення**. Не мені вам казати, що з просторів України нині майже зникло численне на початку XX ст. поголів'я овець(залишилося близько 300 тис. голів), яке давало на світовий ринок значну долю високоякісної тонкорунної вовни, а в казну – значні прибутки.

Хто виступатиме?

Кінь, який був предметом гордості народів і статтею їх експорту стає нині майже музейним експонатом і не тільки в наслідок урбанізації, механізації, а й непередуманої стратегії і тактики щодо його розведення . А ті потуги відродити цю галузь ведуть лише до витрат значних коштів на придбання окремих , при чому не досить цінних , екземплярів за астрономічні суми, та й не вирішують справи.

Ще кілька десятиків років тому важко було уявити, що така високо розвинута та технологічно оснащена галузь як свинарство, галузь традиційна для України, повернулась у первісний примітивний стан. Поголів'я свиней у сільському господарстві скоротилась майже у 7 разів (з 15 до 2 млн. голів). Зникли відгодівельні пункти , перестали існувати – гордість вітчизняної науки – Дніпропетровські та Черкаські гібридні центри, що постачали поголів'я свиней для існуючих колгоспних ферм, господарств. Про це детально написав у «Наукових записках» за 2005 рік Мирось В.В.

То що зроблено вченими-аграрниками для народного господарства?

Вченими аграрного Відділення :

- Відомі всьому світу досягнення у створенні 30 сортів гречки незабутньої Олени Семенівни Алексеевої , в розробці технології вирощування овочевих культур Болотських О.С., технології вирощування та виробництва зерна –праці О.К.Зінченка, Шемавнєва В.І., Кирика М.М., Жемели Г.П., Влоха В.Г., Грицаєнко З.М., Положення В.М., збереження лісових ресурсів Українських Карпат-Ніколайчука В.І. та багато ін..

- виведено 7 сортів овочевих і баштанних культур;
- зроблено обґрунтування впливу оптимізації годівлі, винайдено нові активні хімічні препарати та вакцини, науково обґрунтовано екологічні безпечні застосування хімпрепаратів в посівах с/г культур.

Є серед аграрників і вчені-новатори. Це Рудик С.К., Астрелін І.М., Зіменковський Б.С., Большаков В.І., та багато ін..

Хочу окремо наголосити на успіхах науково-методичних досліджень в системі Академії наук вищої освіти:

- Так, акад. Атаманчук П.С з колегами встановив, що освітнє середовище підлягає стандартизації у двох складових: ідейно-технологічній та матеріально-ресурсній, і що ігнорування потребою формування освітніх середовищ, адекватним змістовим стандартам спотворює будь-яку систему навчання, оскільки за таких умов втрачаються шанси на формування належних особистих компетенцій та світогляду індивіда;

Не склали руки і педагоги. Ними обґрунтовано, апробовано та впроваджено методологію управління процесом формування професійних компетентностей майбутніх вчителів фізико-технологічних спеціальностей в Національному педагогічному університеті ім. М.Драгоманова;

- Узгоджено теоретичні і практичні аспекти вироблення дійового освітнього прогнозу(моделі) європейського зразка, виявлено як феномен узгодженості і одночасної стандартизації змісту та освітнього середовища, теоретичні та технологічні передумови коригування професійними якостями майбутнього фахівця;

- Вироблено для освітнього ринку такі продукти наукової діяльності як технологія обробки цільових освітньо-професійно-світоглядної підготовки фахівця, дидактичні матеріали для контролю та управління в навчанні, електронні матеріали тощо;

- Під керівництвом акад. Горбачука І.Т. узагальнені матеріали в монографіях, посібниках, дисертаціях. Розроблені відповідні комп'ютерні продукти для НМККРПР , посібники та електронні матеріали.

Логічно, що досягнення вчених ВНЗ отримали високу оцінку наукової громадськості та уряду України. До речі, щорічно 60-65 % Державних пре-

мій в галузі науки і техніки присуджуються за роботи, що їх виконують академіки АН ВО України. У нинішньому році маємо теж чимало відзнак.

Робота вчених **Відділення механіки та машинобудування**, очолюване Волонцевичем Д.О., присвячена підвищенню ресурсу та керованості об'єктів військового та ракетно-космічного призначення. Це стосується, переважно, систем автоматичного керування (Александров Є.Є.), ресурсу елементів конструкцій та систем управління літальних апаратів, статичної та динамічної міцності турбін (Воробйов Ю.С.), робочих процесів лазерної стерео літографії, коливань п'єзoeлектронних шарованих стрижнів (Гришак В.З.), технології алмазного шліфування, повзучості та міцності елементів конструкцій (Морачковський О.К., Львов Г.І.), динаміки та статистики транспортних засобів (Подригало М.А., Самородок В.Б.).

Успіхи вчених ВНЗ – наукової бази академії – і в кількості виконаних к.д. (98), виданої наукової продукції: монографій-118, підручників -103, навчальних посібників -308, наукових статей -1981. Одержано 214 патентів та свідоцтв на винаходи.

І тут я роблю застереження : Успіхи вчених Академії були б більші, якби Академія отримувала дійову підтримку з боку уряду і зокрема МОН, з яким укладено у нас угоду, за якою МОН мусить стимулювати діяльність АН. Великий загін вчених ВНЗ ігнорується в той час, коли наукою керують один-два чоловіки. МОН орієнтується на Національну академію від властивої їй і специфічної діяльності в МОН.

Я ще не згадав, що в нас розроблено:

- розроблені схеми досліджень залізодобувних виробництв на Житомирщині (Полонський Л.Г.);
- досліджено використання мікробіологічних тестів для регулювання гомеостану порушень екосистем (Стефурак В.П.);
- розроблено основи сучасного українського виховання, шляхи та засоби суспільствознавчих, героїко-патріотичного виховання учнівської та студентської молоді (Руденко, Дубина);
- розроблено структуру іміджу вищого наукового закладу (Сухотеріна Л.І.);
- розроблено і апробовано повний курс з лабораторним практикумом: «Інформаційно-комунікаційні технології у вищій школі» та «Освітні цифрові ресурси» (Кудін А.П.);
- вироблена методологія управління фаховою підготовкою майбутніх учителів природничо-фахової та технологічної освітніх галузей;
- створено газорозрядну галогенну лампу низького тиску;

Хочу звернути вашу увагу на вагомий набуток Ю.М.Кузнєцова, який очолює **загальнотехнічне Відділення**, – створення нової концепції по-

будови верстатів на основі застосування принципів генетичної інженерії. На основі аналогії технічних і біологічних систем йому вдалося створити генетичну класифікацію технічних систем подібну до таблиці Менделєєва. Володіння такими знаннями значно скорочує період досліджень, підвищує їх результативність за рахунок можливості передбачень технічних характеристик майбутніх систем. Це прорив у нашій науці і ми пишаємося цим!

Академіки **Відділення економіки**, очолювані Кредісовим А.І., закінчили дослідження стану і перспектив розвитку виробничої та соціальної сфер в регіонах України, враховуючи трансформації в суспільстві.

Лінгвісти **Відділення філології та мистецтвознавства** видали ряд словників, підручників, монографій, дослідили проблеми контрактивної, функціональної, теоретичної граматики української та інших слов'янських мов, проблеми функціональної стилістики, дискурсознавства, лінгвістики тексту, методики викладання іноземних відносин, синхронного перекладу, лінгвопрагматики, соціофонетики, семантичного синтезу. В цьому напрямку роботи всіх випередила С.В.Шевчук.

Всім процесом діяльності Академії керувала **Президія з 42-х академіків**. І я хочу висловити свою подяку всім діючим членам Президії, які за рахунок власного часу, здоров'я та на громадських засадах провели за останній час величезну роботу, як по організації роботи Академії, так і по розробці її документів, відстоюванні прав тощо.

За останній рік відбулося 11 різноформних засідань Президії, на яких розглянуто найпекучіші проблеми як теорії науки, так і її практики. Розглянуто понад 48 питань, пов'язаних з роботою Академії.

Серед них передусім хочеться відмітити питання, пов'язані з запланованою Президентом України реформою науки в Україні. Президія підготувала і надіслала до Адміністрації Президента свої міркування, які включали такі положення, як:

- переорієнтацію на науку у вищих навчальних закладах,
- введення рейтингу для наукових установ і вузів країни,
- відновлення мотивації наукової діяльності,
- зміну принципів фінансування науки,
- використання всіх резервів, включаючи громадські академії,
- реорганізація органів державного управління наукою,
- необхідність впровадження державними установами результатів науково-дослідної роботи вузів України,
- про автономію вузів, про ВАК, підготовку наукових кадрів тощо.

На жаль, ці пропозиції, очевидно, керівництво державою не сприйняло, бо у виступах відповідних урядовців не зроблено ні їх оцінки, ні їх важли-

вості. Скажу тут до слова і попередній і нинішній міністр освіти та його заступники впродовж ряду років не обмовились жодним словом про існування Академії ВО України та про її діяльність і в той же час, кожен раз співали панегірики НАНУ, яка до речі, маючи десятки своїх проблем, часто розв'язувала і розв'язує їх не то що на користь, а на шкоду вишій школі, що не може відповідно відбиватися на морально-психологічних настроях вузівських науковців.

Дбала Президія за утвердження української мови як державної, зверталася до ректорів вишів, редакторів видавництв і періодичних видань, телеканалів і радіостанцій, дбала за державність Академії: зверталася до Президента, його Адміністрації, Прем'єр-міністра, Верховної ради, до керівників політичних партій.

Члени Президії АН ВОУ С.Табачников, І.Зозуля, С.Рудик зустрічалися з цього приводу з представниками Адміністрації Президента, Кабінету Міністрів, Міністерства освіти та з народними депутатами. Виступали по телебаченню, радіо, в пресі. Розробила Президія загальноакадемічний план проведення наукових конференцій і семінарів.

Значний ефект мали її виїзні засідання в Харків, Житомир, Рівне. Делегація АН ВО України взяла участь у святкуванні 160-річчя Уманського державного аграрного університету. Святкування пройшло організовано, при великій кількості учених з різних вузів, держустанов України.

Інформувала Президія і про життя Академії через «Інформаційний вісник». «Вісник» надсилався академікам, науковим бібліотекам і найвідомішим науковим центрам. «Науковий вісник» Академії набрав ваківського значення. Зроблено перші кроки до видання спеціальних фахових вісників, як-от «Вісник» з економічної науки, видання якого здійснив ще академік Едуард Зінь. Вийшла Президія і на міські органи управління.

Щодо роботи керівного складу Президії, то загалом належно виконували свої обов'язки більшість його членів. Так, віце-президент С.І.Табачников представляв Академію на урядових зборах, на нарадах відомих академічних керівників в Донецьку, на зустрічі з діячами Уряду.

Інший віце-президент С.К.Рудик їздив зі мною до Польщі, в Одесу, Рівне, П.П.Говоров представляв Україну в Республіці Сербія, віце-президент В.І.Шакун завжди наглядає за нашим листуванням, душею переживає за процес проведення зборів. І.С.Зозуля редагує «Вісник», В.І.Шпак допомагає в друці. З.М.Грицаєнко керує роботою Наукових центрів і регіональних відділень; досі вона вимагає діяльності зарубіжного відділу. Ми призначили туди Павла Сису (Польща). Надіємось на його сили. А взагалі зарубіжних академіків у нас 52.

І залишилися події, які відбулися за останній час в житті Академії.

Це, передусім, дробноходівськанерозбериха. Ми її пережили і перемогли, бо правда завжди перемагає.

Друге – приїзд делегації АН Республіки Сербія. І останнє – надрукування довідника Академії (хто ще не одержав-одержить) та двох актуальних праць – колективних монографій. І з цим ми впорались.

Академія по праву пишається плеядою своїх визначних учених – академіків, які своїми оригінальними ідеями і наслідками досліджень суттєво збагачили потенціал національної науки, здобувши широке визнання за межами України. Серед них Андрущенко В.П., Александров Є.С., Алексєєва О.С., Баранник Д.Г., Богуслаєв В.П., Боднар П.М., Болотський О.С., Большаков В.І., Говоров П.П., Горобець Ю.І., Горохов С.В., Грицаєнко З.М., Гром'як Р.Т., Грабовецький В.В., Зозуля І.С., Ільницький І.Г., Казаков В.М., Копитко П.Г., Литвин В.П., Лупальцов В.І., Майборода В.К., Мельничук Д.О., Панчук М.І., Пістун М.Д., Рудик С.К., Сминтина В.А., Сіпітий В.І., Українець А.І., Табачников С.І., Тіман М.П., Товажнянський Л.Л., Циганенко А.Я., Цимбалюк В.І., Шакун В.І., Шкіль М.І., Шулжук К.Ф., та багато ін.

Завдяки зусиллям цих та інших провідних науковців Відділень Академії (а її базою є вузи України) збережено наукові школи, які нині після тяжкої паузи знову розвиваються й удосконалюються. Йдеться про школи в галузі історії, філософії, права, мистецтвознавства, математики, інформатики, фізики, біології, медицини, хімії, енергетики, технічних і аграрних наук тощо.

Наша Академія своєрідна за своїм складом. Вона не конкурує з жодною з нинішніх установ такого типу. Візьмемо для прикладу хоча б одне з великих за персональним складом відділень – медичне. Серед академіків-медиків:

- 6 ректорів,
- 2 Герої України,
- 2 директори НДІ,
- 18 проректорів,
- 2 декана,
- 6 академіків НАМН України,
- 8 членів-кореспондентів,
- 3 кореспонденти АПН,
- 12 академіків інших академій,
- 30 заслужених діячів науки,
- 3 заслужені працівники вищої школи,
- 11 лауреатів Державної премії,
- 9 лауреатів іноземних премій та нагород,
- 13 лауреатів Державних нагород і відзнак Президента України,
- 22 академічних нагород, з них 5-Святого Володимира, 17 – Ярослава Мудрого.

Більшість академіків відділення є членами спеціалізованих рад, 6 академіків є членами ВАКУ.

До речі, 24 академіка нашої Академії залучені до наукових товариств, асоціацій зарубіжних країн. Ряд з них отримали нагороди іноземних держав. Проте ці аргументи не враховуються МОН. За всіма консультаціями, науковою допомогою його працівники і керівництво поки що звертаються до Національної академії, ігноруючи, повторюю, свій власний науковий потенціал. А між тим, за працями наших учених їх ресурсощадними технологіями наші заводи отримують високочисті сталі, наносять покриття методами плазми технологій, охолоджують прокат та прокатне обладнання, знешкоджують токсичні речовини в машинобудуванні і транспорті, використовують водорозчинні полімери. Металознавці використовують технологію екологічної безпеки обробки металів, юристи створюють довідники з екологічного права, права екологічної безпеки, канонічного права. І це в той час, коли медична та аграрна «державні» академії перебувають у летаргічному сні. Не досужилися провести з нами наукову конференцію з проблем туберкульозу, хоч це для них чи не найперше завдання.

Свого часу, боячись накликати на себе немилість влади, змусила їх зціпити зуби і мовчати, хоч бушувала чорнобильська потвора, хоч їх члени добре знали, які наслідки квітка чорнобильського полину принесе людям... Десятки тисяч невинних жертв, тисячі гектарів родючої землі, угідь, зелених луків, дрімучих лісів і дібров з багатим тваринним світом стануть надовго мертвими... і свідчать хіба про ціну поступливості тогочасних керівників України перед їх московськими правителями. Так було в 1986 році. Нині 2012 – й. І знову мовчать. Не мовчить наша Академія, опублікувавши статтю-звернення «Зупинити звіра!».

Всі академії світу, крім Туркменської і Іспанської, працюють на громадських засадах. Тільки у нас збережено плату – 15 мінімальних зарплат довічно. І такий собі вчений солідних років, який уже забув що таке лабораторії чи природні умови дослідження і узагальнення, одержує від держави, яка, до речі, не знає, де взяти гроші для пенсіонера, не червоніючи, одержують урядові подачки і досі розпродують приміщення і устаткування – і так підтримують середній рівень проживання своїх родин, а щоб нові ідеї проходили до них, вони, за рекомендацією Б.Патона, чекають бюджетних надходжень – «Будутденьги – будемработать!».

На цьому фоні уряд, очевидно, мав би всіляко підтримувати нашу академію. Просячи від нього указу про державність, ми відмовляємось від матеріального утримання академіків. Це я заявляю публічно! Хіба ці документи не переконують!

Кілька слів про мову в Україні. Без мови немає держави. Російською Україна не переймається, залишивши її хіба що для прем'єр-міністра.

Щодо двох великих монографій: Ми показали всьому світу, що Україна – не жебрак палива, що вона має все, немає лише належних керманичів.

Порушуємо тут і питання про звільнення ректорів ряду університетів, зокрема, Уманського університету садівництва, Ужгородського університету та Київського технологічного університету. Академія мусить дати відповідь, чому так звільняються вузівські керманичі. Чи не час погоджувати це з громадськими організаціями, адже ми будуємо громадське суспільство.

У перерві зборів

АН ВО України – це нова наукова сила. 60% всіх нагород кожного року припадає на неї. Ми вдячні за високу оцінку праці наших вчених, вчених вузів України. Нагадаю ще одне: вчені вузів готують і вчених для Національної академії, то хіба для себе не підготує?

Безумовно, багато чого я не сказав, для поліпшення роботи АН ВО України можуть бути запропоновані і інші заходи. Сподіваюсь, що вони будуть висловлені у виступах членів Академії і гостей зборів.

На завершення дозвольте висловити надію, що Академія наук вищої освіти України не зменшить свої зусилля, бо певен, інтелект вищої школи не може не знайти своє справжнє визнання.

Спасибі за увагу!

ЗВІТ РЕВІЗІЙНОЇ КОМІСІЇ АН ВО УКРАЇНИ

за 2011 – 2012 рр.

(з 01. 12. 2011 р. по 01. 12. 2012 р.)

Комісія у складі академіків: голова – Зубок Микола Іванович; члени комісії: Горбачук Іван Тихонович, Попов Микола Васильович провела аналіз стану фінансової діяльності Академії наук вищої освіти України в 2012 р. та встановила наступне:

1. Сальдо на 01. 12. 2011 р. всього: – 43 804 грн.

2. Надходження коштів всього: – 189 452 грн.

3. Витрати всього: – 194 457 грн.

4. Сальдо станом на 01. 12.2012 р. – 38 799 грн.

Доходи (надходження) отримані від таких джерел фінансування всього: – 189 452 грн

в т. ч.

1. Членські внески – 119 552 грн 63,1 %

2. Вступні внески – 28 800 грн 15, 2 %

3. Колективні внески – 37 000 грн 19,5 %

4. Благодійно-фінансова допомога – 4 100 грн 2,2 %

Видатки всього: – 194457 грн

в т. ч.

1. Фонд заробітної плати: – 146566 грн 75,4 %

в т. ч.

Зарплата – 106957 грн 55,0 %

Податки та внески – 39609 грн. 20, 4 %

(прибутковий податок з доходів громадян, єдиний соціальний внесок)

2. Видавнича діяльність: – 30015 грн 15, 4 %

в т. ч.

інформаційний вісник – 20300 грн 10, 4 %

медалі, посвідчення, запрошення, інше – 9715 грн 5,0 %

3. Оргвитрати та інші витрати: – 10776 грн 5, 5 %

4. Відрядження – 7100 грн 3, 7 %

Витрати всього: – 194457 грн

Сальдо станом на 01. 12 .2012 р. – 38799,25, 15 грн

(в т. ч. каса – 11, 21 грн. та розрах./ рах. – 38788,04 грн)

До 31. 12. 2012 р. очікуються доходи – надходження внесків.

За рахунок коштів, що є на рахунку Академії з 01.12.2012 р. будуть здійснені витрати, що пов'язані з підготовкою та проведенням річних зборів АН ВО України, заробітна плата, податки за грудень 2012 р.

Аналіз фінансового стану діяльності Академії дозволяє зробити такі узагальнюючі висновки:

1. Доходами (надходженнями) в основному забезпечена діяльність Академії.

В 2012 році доходи (надходження) збільшились в порівняні з 2011 роком – на 17,4 %

Витрати в 2012 р. збільшились від здійснених витрат в 2011 р. на 18,5%

2. В складі доходів 2012 р. : сума членських внесків збільшилась від минулого року на 49,5%

сума вступних внесків збільшилась на 33,3 %

сума колективних внесків зменшилась на 0,74 %

сума благодійних внесків зменшилась 0,44 %

Одночасно належить зауважити, що не всі академіки сплатили членські внески. Боржниками є 132 академіків.

Колективні внески здійснили лише 9 вищих навчальних закладів

3. Витрати на видавництво наукової літератури, інформаційних вісників, іншої літератури (комплексні плани, тощо), нагороди, дипломи, посвідчення, інше збільшились на 35,0%.

4. Фінансові витрати АН ВО України здійснюються на підставі кошторису на 2012 рік затвердженого Президентом .

5. Бухгалтерський облік в Академії ведеться згідно Закону України від 16.07.1999 р. №996-ХІV»Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

6. Для нормального функціонування діяльності АН ВО України, ревізійна комісія пропонує всім академікам сплачувати членські внески в першому кварталі поточного року.

Надійшло коштів від колективних членів Академії:

	АН ВОУ
1. Вінницький держ.пед.універ.ім.М.Коцюбинського	– 4000 грн.
2. Дніпропетров.нац.універ.ім.О.Гончара	– 4000 грн
3. Тернопільський національний економічний університет	– 4000 грн
4. Луцький національний технічний університет	– 4000 грн
5. Харківський національний медичний університет	– 4000 грн
6. Львівський національний медичний університет ім. Д. Галицького	– 4000 грн

7. Донецький державний університет управління	– 4000 грн
8. Донецький нац. мед. універ. ім. М. Горького	– 5000 грн
9. Херсонська держ. морська академія	– 4000 грн

Всього:	– 37000, 00
----------------	--------------------

Надійшло благодійної допомоги:

1. Благодійні внески від фізичних осіб	– 4100 грн
ВСЬОГО:	– 4100 грн

Підписи:

голова комісії Зубок М. І.

члени комісії Горбачук І. Т., Попов М. В.

12. 12. 2012 р.

Грицаєнко З.М. вирішує проблему

НОВІ ЧЛЕНИ АН ВО УКРАЇНИ (2012 р.)

1. **Абрамович** Семен Дмитрович, д.філол.наук, професор, зав.каф. слов'янської філології та загального мовознавства Кам'янець-Подільського нац. ун-ту ім. І.Огієнка;
2. **Атанас** Ванчев де Трасі (Франція), почесний доктор Університету ВеликоТирново;
3. **Алексієнко** Алла Петрівна, д.філософських наук, професор, зав.каф. філософії Харківського нац. мед. ун-ту;
4. **Башев** Валерій Федорович, д.фіз-мат.н., професор, зав.кафедри експериментальної фізики та фізики металів Дніпропетровського національного університету ім. О.Гончара;
5. **Браславська** Оксана Володимирівна, д. пед.наук, професор, зав.каф. викладання географії Уманського пед. ун-ту;
6. **Бойко** Валерій Володимирович, д.мед.н., професор, ректор Інституту загальної та невідкладної хірургії АМН України
7. **Варгалюк** Віктор Федорович, д.хім. наук, декан хімічного ф-ту Дніпропетровського нац.ун-ту ім. О.Гончара;
8. **Воловенко** Юліан Михайлович, д.хім.н., професор, декан хімічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
9. **Васильєва** Анна Юріївна, д. мед. Наук, доцент Донецького нац. мед ун-ту ім. М.Горького;
10. **Гамалія** Віра Миколаївна, д.іст.наук, професор Київського педуніверситету ім. Б.Грінченка;
11. **Гиль** Михайло Іванович, д.с-г. н., професор, декан факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва Миколаївського національного аграрного університету.
12. **Гутиря** Сергій Семенович, д. техн.. наук, професор Одеського нац. політехн. Ун-ту;
13. **Ештон Кельменді** (Бельгія), член Європейської Академії наук;
14. **Заболотний** Володимир Федорович, д.пед.наук, професор, зав.каф. фізики Вінницького держ. Пед. Ун-ту ім. М.Коцюбинського;
15. **Зіменковський** Андрій Борисович, д.мед.н., професор, зав.кафедри клінічної фармації, фармакотерапії та медичної стандартизації Львівського національного медичного університету ім.Д.Галицького;
16. **Заблудський** Микола Миколайович, д.техн.н., професор, перший проректор з навчальної роботи Донбаського державного технічного університету;

17. **Івнєв** Борис Борисович, д.мед.наук, д.філолог.наук, декан мед.ф-ту № 1 Донецького нац. мед університету ім.Горького;
18. **Карповський** Валентин Іванович, д. ветер. наук, професор, зав. каф. фізіології Нац. Ун-т біоресурсів і природокористування України.
19. **Кондратьєв** Юрій Григорович, д.фіз-мат.н., професор, Нац.пед.ун-ту;
20. **Княк** Юліан Григорович, д.мед.н., професор,зав.кафедри поліклінічної справи, сімейної медицини та дерматології Львівського національного медичного університету ім.Д.Галицького;
21. **Кононенко** Ірина Віталіївна, д.філол.наук, доцент, Варшавського ун-ту;
22. **Лемещенко** Володимир Володимирович, д.вет.н., професор, директор ННЦ харчових технологій, якості і безпеки продукції Південного філіалу НУБіПУ «Кримський агротехнологічний університет»
23. **Мельник** Віктор Іванович, д.тех.н., професор Харківського університету с-госп. ім. П.Василенка.
24. **Майданюк** Ірина Зіновіївна, д.філос. наук, професор Нац. Ун-ту біоресурсів та природокористування України;
25. **Міщенко** Валерій Григорович, д. техн. наук, професор, зав. каф. прикладної фізики Запоріжського нац.ун-ту;
26. **Надашкевич** Олег Никонович, д.мед.н.,професор Львівського національного медичного університету ім.Д.Галицького;
27. **Патинок** Оксана Петрівна, к. психол.наук, доцент Інституту соціальної роботи та управління Нац. Педагогічного ун-ту ім.М.Драгоманова.
28. **Пономаренко** Наталія Павлівна, д. с-г наук, професор, зав. Каф. Птахівництва Нац. Ун-ту біоресурсів і природокористування України;
29. **Прилуцький** Олександр Сергійович, д. мед.наук, професор, зав.каф. клінічної імунології Донецького нац. мед ун-ту ім. М.Горького;
30. **Проценко** Тетяна Віталіївна, д. мед.наук, професор, зав.каф. дерматовенерології і косметології Донецького нац. мед ун-ту ім. М.Горького;
31. **Рябовол** Людмила Олегівна, д.с/г.н., професор Уманського університету садівництва;
32. **Ребров** Борис Олексійович, д.мед.н, професор, зав/кафедри внутрішньої медицини факультету післядипломної освіти ДЗ «Луганський державний медичний університет»;
33. **Сибірна** Рома Іллінічна, д.біол.н., професор Львівського університету внутрішніх справ України;
34. **Стибель** Володимир Володимирович, д.вет.н., професор, декан ф-ту

ветеринарної медицини Львівського Національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім.С.З.Жицького

35. Сухова Олена Вікторівна, д. техн. наук, професор Дніпропетровсько-гонац.ун-ту ім. О.Гончара;

36. Супрун Наталія Петрівна, д.техн. наук, професор, зав.каф. Матеріалознавства Київського нац. ун-ту технологій та дизайну;

37. Світличний Олександр Петрович, д.юр.н., професор кафедри цивільного та господарського права Національного університету біоресурсів і природокористування України;

38. Скулиш Євген Деонізієвич, д.юр.н., професор, ректор Національної академії Служби безпеки України.

39. Станіслав Люпинські (Польща), професор, доктор правничих наук, ректор Академії Полонія в м. Ченстохові;

40. Селезньов Костянтин Георгійович , д.мед. наук, професор, зав.каф. оториноларінгології Донецького мед. Ун-ту ім.. Горького

41. Токар Анастасія Юхимівна, д.с/г.н., професор , зав/кафедри технології зберігання і переробки плодів та овочів Уманського державного аграрного університету;

42. Ткачук Микола Анатолійович, д.тех.н., професор, зав/кафедри теорії і систем автоматизованого проектування механізмів і машин Національного технічного університету «ХПІ»;

43. Хворост Микола Васильович , д.тех.н., професор, декан факультету заочного навчання Харківської національної академії міського господарства;

44. Цимбалюк Михайло Михайлович, д.юр.н., професор, ректор Львівського державного університету внутрішніх справ;

45. Чепіль Марія Миронівна, д.пед.н., професор, зав/кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького університету ім. І.Франка;

46. Шатохін Анатолій Миколайович, д. соціологічних наук, професор, зав. каф. соц.-гуманіт. іправов. дисциплін Уманського Нац. Ун-ту садівництва;

47. Шинкаренко Василь Федорович, д.техн.н., професор, в/о. зав/кафедри електромеханіки НТУУ «КПІ».

48. Шоробура Інна Михайлівна, д. пед. наук, професор, ректор Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії;

49. Юрченко Олег Іванович, д.хім.наук, професор, зав.каф.хім.метрології Харківського нац.ун-ту ім.. В.Каразіна;

Ухвала Загальних звітно-виборчих зборів АН ВО України

Загальні збори АН ВО України констатують: діяльність Академії у звітному 2012 році велась у вельми складних умовах стагнації й початку занепаду економіки триваючого знедуховлення поспільства, поступового здавання національних інтересів України, втягування її у Митний союз, серії корупційних скандалів, у яких замішана найвища влада, порушення нових кримінальних справ проти лідера опозиції, повного занепаду парламентаризму тощо. Все це перетворює суверенну державу в придаток Росії, маріонеткову країну, де правлять бал олігархічні антипатріотичні сили, часто-густо кримінальні елементи в недавньому минулому, з північного закордоння та східних регіонів. У 2012-у, з чим не можуть змиритись академіки й усі люди доброї волі, ухвалено дискримінаційний щодо мови титульного етносу країни закону «Ка-Ка», проведено найбрудніші й найдорожчі в історії України парламентські вибори з численними системними порушеннями в їх перебігу та у процесі підрахунку голосів, які викривили чи унеможливили реальне волевиявлення виборчої громади. На двадцять другому році відновленої державності не те що рух нашої батьківщини в напрямі до Європи – саме існування України як незалежної держави виявилось під надзвичайною загрозою.

Академія наук вищої освіти України вкрай стурбована відсутністю у країні правосуддя й невинуватого судочинства, якому довіряли б громадяни, міцніючим тиском на останні незалежні ЗМІ, з одного боку, й застосування телебачення низькопробним мотлохом, занепадом економіки, культури, моралі, освіти, міжконфесійною ситуацією, спланованим «згори» процесом деукраїнізації України, що виявляється у спотворюючому істину «перепрочитанні» національної історії, рубанні під корінь мови, літератури – скарбів духовності, національних святинь. І це, зокрема, чинить профільне міністерство освіти й науки на чолі з істориком за освітою в університеті ім.Т.Шевченка, якого він ненавидить, доктором наук – російським (не за походженням, а за переконаннями) націоналістом. Такі процеси, як і антидержавна діяльність adeptів «руського мира», АН ВО України вважає вкрай загрозовим поверненням навіть не до більшовицьких – до царських часів із їх драконівськими поставами й планомірно веденими репресаліями. Цілеспрямований наступ на все українське на двадцять другому році вибореної дідами й батьками незалежності нагадує: всі кризи, від економічної й політичної до громадської й культурної є наслідком кризи національної, ментальної.

В зв'язку з усім вищесказаним та на основі заслуховування й обговорення доповідей Президента й Президії АН ВО України, Загальні збори Академії, що представляє всі регіони й чільні ВНЗ України, об'єднує понад 400 її дійсних членів та членів-кореспондентів, утім 39 лауреатів Державної премії України, 80 Заслужених діячів науки й техніки та Заслужених працівників освіти, 97 відзначених високими орденами й нагородами України й інших держав, ухвалюють:

1. Визнати діяльність Президії Академії та її апарату у 2012 р. задовільними.

2. Затвердити результати виборів нових дійсних членів Академії 2012 року (списки додаються). Затвердити список нагороджених та протокол конкурсу на кращу наукову працю (списки додаються).

3. Схвалити організаційні заходи, здійснені Президією у 2012 р.

4. Вимагати від працівників та очільників усіх державних служб, урядових інституцій усіх рівнів, навчальних закладів і установ України, народних депутатів Верховної Ради неухильно й повсякчас дотримуватися у щоденній діяльності 10-ї статті Конституції України та роз'яснень Конституційного суду щодо державного статусу української мови, даючи рішучу відсіч будь-яким спробам їх ревізії. Новому складу депутатського корпусу скасувати закон депутатів Колесніченка й Ківалова «Про мовну політику в Україні» як антиконституційний і провокаційний, такий, що запускає механізм, здатний порвати державу.

5. Академікам АН ВО України продовжувати й у 2013 р. чинити рішучий опір, утім за допомогою мас-медіа, намаганням обмежити функціонування державної мови у навчальній, науковій, виховній та інших сферах, пропагувати українську національну, державницьку та соборницьку ідеї, формувати громадську думку для відсічі наступові на національні духовність і культуру, дбати про високу культуру та красу мови у практичному вжитку, викорінювати суржик Верки Сердючки й Миколи Азарова.

6. Домагатися зняти з порядку денного життя країни провокаційного питання щодо узаконення в Україні офіційної двомовності чи регіональних мов як такого, що становить загрозу для національної безпеки, загострює міжнаціональне протистояння, утруднює комунікації регіонів та центру й тягне за собою непотрібні додаткові видатки з держбюджету.

7. Організувати конференції, круглі столи, зустрічі, присвячені історії та функціонуванню української мови, її літературним чеснотам, повної спроможності обслуговувати всі сфери життєдіяльності країни. Продовжити участь учених Академії в організації та проведенні Міжнародних мовних

конкурсів ім. Петра Яцика, імені Т.Г. Шевченка, Всеукраїнського конкурсу «Мій перший вчитель» та визначенні їх переможців у всіх номінаціях. Розпочати підготовку до відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка.

8. Розглянути можливість приєднання АН ВО України у статусі колективного члена до нещодавно створеної Конфедерації дій в обороні української мови. Відділенням Академії розглянути можливість бути представленими у вже діючих чи створюваних Асоціаціях викладачів і вчителів тих наукових дисциплін, які вивчаються у середніх і вищих навчальних закладах, або заініціювати на базі Академії створення асоціацій, поки що ще не сформованих.

9. Вимагати від гаранта Конституції, законодавчої й виконавчої влади посутнього коригування державного будівництва, розробки концепції й утілення у життя всіх засад розвитку країни як держави української, з повним задоволенням національно-культурних потреб і запитів автохтонного вже 40 тисяч років на своїй землі населення.

10. На підставі проведення об'єктивного, без фальсифікацій, перепису населення України та на основі врахуванні частки постійного населення, що ідентифікує себе з титульною нацією чи відносить до національних меншин, запропонувати вдосконалити виборче законодавство шляхом відповідного процентного представництва різних етносів депутатським корпусом у Верховній раді. Враховувати це співвідношення в освітній (кількість шкіл із різними мовами навчання), культурній тощо діяльності. Повернути до паспортів громадян України запис національності.

11. Академікам усіх відділень активніше моніторити матеріали друкованих і електронних ЗМІ, телебачення, системно принципово і науково реагували в мас-медіях на тенденційні й фальсифікуючі виступи антиукраїнського характеру з проблем історії, культури, мови нашої батьківщини. Сформувати першочерговий план видань Академії, що включав би праці відповідного спрямування авторитетних учених минулого, наших академіків, та розпочати його реалізацію.

12. Виступити перед новим керівництвом Мінмолодьспорту з пропозицією здійснити силами відділень Академії громадську фахову експертизу підручників для шкіл України останніх років видання, порівнявши їх за критерієм якості та наукової об'єктивності із виданими раніше з оприлюдненням результатів на шпальтах академічних та інших видань.

13. Науковцям Академії виступити з серією статей, присвячених відповідності навчальних планів і програм у ВНЗ сучасним вимогам та просто

здоровому глузду, результатам упровадження Болонського експерименту, наслідкам реформування і планам перереформування вищої й середньої спеціальної освіти в Україні.

14. Оприлюднити позицію Академії з приводу нововведень у порядку присудження вчених звань і присвоєння вчених ступенів відповідним департаментом профільного міністерства, а також перепон у відкритті спеціалізованих учених рад, процвітання зловживань і корупції у системі атестації наукових працівників.

15. Приділити їй у 2013 р. увагу збагаченню й урізноманітненню форм співпраці Ради молодих учених із відділеннями, у т.ч. регіональними, та Науковими центрами Академії.

16. Вдосконалювати форми контролю Президії за діяльністю Наукових центрів і регіональних відділень, і далі надавати організаційну допомогу Раді молодих учених.

18. Подбати про розбудову науково-творчих зв'язків АН ВО України з українськими і закордонними академіями, університетами та науковими інституціями задля обміну організаційним, науковим і педагогічним досвідом, реалізації спільних науково-дослідних проектів, симпозіумів, конференцій тощо.

19. Академікам-секретарям і Секретаріатові Академії до 22 січня 2013 р. сформувати річний графік проведення наукових конференцій, з'їздів і зборів відділень та Академії.

20. Організувати і провести у 2013 р. виїзні засідання Президії у таких містах: **Вінниця, Тернопіль, Чернігів, Луганськ.**

21. До 25 січня 2013 року Головному вченому секретареві розробити план заходів, що впливають зі звітних доповідей і виступів із пропозиціями, а також із ухвали Загальних зборів, затвердити його на січневому засіданні Президії та прийняти до реалізації.

22. Відділенню масової комунікації, всім дійсним членам і членам-кореспондентам АН ВО України, Сектору зв'язків зі ЗМІ та громадськістю спрямувати зусилля на активніше висвітлення наукової, педагогічної та організаційної діяльності Академії.

23. Посилити видавничу діяльність Академії та врізноманітнити її напрямки, типи видань. Подбати про системний характер видання друком найважливіших праць відомих учених Академії, ювілейних збірників «на пошану», бібліографічні покажчики їх праць.

24. Зобов'язати Президію та керівництво відділень розробити на основі ухвали Загальних зборів та конкретних пропозицій на них докладний календарний план роботи на 2013 рік, а також внести робочі доповнення й уточнення до перспективного плану діяльності Академії.

